

JAARSTUKKEN

2020

Waarom dit programma?

Dit programma richt zich op een beter leefmilieu voor de inwoners van Wageningen. Daarbij zorgen we ervoor dat we de mogelijkheden voor toekomstige generaties niet aantasten. De klimaatopgave is daarbij veruit de grootste uitdaging. Om onze klimaatdoelstellingen te behalen is het noodzakelijk dat we verdere stappen maken om energie te besparen maar ook om meer duurzame energie op te wekken. We stimuleren sowieso zoveel mogelijk zonne-energie op daken maar daarnaast ontkomen we er niet aan om ook zonneparken en mogelijk windturbines te realiseren. Daarnaast zullen we een alternatief moeten gaan vinden voor het gebruik van aardgas om onze bebouwde omgeving te verwarmen. Over al deze opgaves zijn we in gesprek met de stad en zal resulteren in:

- een samenhangende visie op het buitengebied, waarin onder andere definitieve criteria voor duurzame energieopwekking worden opgenomen;
- een Transitievisie Warmte;
- een Regionale Energiestrategie.

Tot slot vinden wij het heel belangrijk dat we deze klimaatopgave niet alleen realiseren op het terrein van energie maar ook inzetten op een transitie in ons voedselsysteem en klimaatadaptatie.

Beoogd maatschappelijk effect

Wageningen streeft naar een duurzame samenleving zonder de gevolgen van beslissingen en keuzes af te wentelen op andere landen, zonder grondstoffen of energie te verspillen en middels een eerlijke omslag.

Om dit maatschappelijk effect te realiseren zijn de volgende thema's actueel:

- Klimaatneutraal
- Klimaatbestendig
- Verspillen van grondstoffen
- Bodemkwaliteit
- Waterlopen
- Benedenstroomse gebieden
- Inzameling afvalwater
- Gezondheids- en veiligheidsregio
- Plaagdierenoverlast
- Opvang zwervende dieren

Deze thema's zijn verwerkt in een doelenboom, waarin per doel wordt beantwoord:

- Wat wilden we bereiken? (doelen en subdoelen)
- Wat hebben we bereikt? (per subdoel)

4.1 Klimaatneutraal 2030

Wat wilden we bereiken?

De gemeente Wageningen is Klimaatneutraal in 2030 (Klimaatplan 2013-2016)

1. Een energiebesparing van 50% t.o.v. 2008;
2. Restant energieverbruik duurzaam opwekken;
3. Terugdringen van indirect energieverbruik;

4. De voertuigbrandstoffenuitstoot verminderen: 60% in 2030, 100% in 2050.

Dit doel bevat geen wettelijke taken. De doelen zijn vastgelegd in de Routekaart Wageningen Klimaatneutraal in 2030. Op het gebied van Duurzame energie heeft in 2015 een herijking plaatsgevonden. Het uitvoeringsplan 2017-2021 is opgesteld samen met partners in de stad.

In het kader van het nationaal Klimaatakkoord komt er een opgave per regio voor:

- de warmtetransitie (wijk voor wijk van het gas af)
- de opwekking van duurzame elektriciteit (windmolens en zonnepanelen).

Deze opgave wordt uitgewerkt in een integrale visie op het buitengebied en in een Regionale Energie Strategie. Dit zijn participatieve processen, waarbij gezocht wordt naar de beste integrale oplossingen voor de diverse uitdagingen voor het buitengebied. Op basis hiervan wordt een breed afwegingskader en locatiebeleid vastgesteld met criteria en randvoorwaarden voor het realiseren van duurzame energieopwekking.

Subdoelen

4.1.1 Energiebesparing

Er is in 2030 50% energie bespaard t.o.v. 2008.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Klimaatplan 2017-2021 is in uitvoering. Het aantal klimaatpartners is gegroeid van 42 naar 52. Gezamenlijk wordt uitvoering gegeven aan diverse projecten (zie projectenposter, link: www.wageningenklimaatneutraal.nl).

De verduurzaming van gemeentelijk vastgoed:

Er wordt gewerkt aan verduurzaming van de eerste set van acht gebouwen. Maatregelen worden in combinatie met noodzakelijke vervangingsinvesteringen uitgevoerd.

Er is een aanbesteding gedaan voor verduurzaming van sporthal Tarthorst. De uitvoering wordt in Q1 2021 afgerond. In 2020 zijn (nieuwe) PV installaties op de sporthallen De Aanloop en Tarthorst en op de Stadwerf in gebruik genomen. Ook zijn diverse kleinere energiebesparende maatregelen doorgevoerd, zoals het optimaliseren van CV- installaties en het vernieuwen van verlichting door LED lampen.

Verduurzaming Warmtevraag:

Samen met partners is een plan opgesteld voor het Warmtenet Wageningen. In 2021 zal hierover interne besluitvorming plaatsvinden bij de partners. Het onderzoek naar oprichten van een Gelders Warmte Infra Bedrijf is voortgezet. Hierover is een collegepresentatie gegeven. Q2 2021 zal een opiniegesprek met de raad plaatsvinden over het GWIB. Er is m.b.v. een participatief proces een Warmtevisie opgesteld. Deze zal Q1 2021 bij de raad voor besluitvorming voorliggen. Voor de Proeftuinen Benedenbuurt is een selectieproces voor een professionele warmtepartner voor de bewonerscoöperatie doorlopen. Begin 2021 zal deze partner bekend zijn.

Energieloket Wageningen Woont Duurzaam: Het energieloket informeert inwoners actief op het gebied van energiebesparing. In 2020 is het team uitgebreid en de aandacht voor VvE's opgeschaald. Ondanks de corona maatregelen zijn er veel acties georganiseerd, zoals speeddates met energieadviseurs en een inkoopactie in samenwerking met bewoners in Noordwest. De gemeente heeft de landelijke subsidie Regeling Reductie Energieverbruik (RRE) verkregen en deze benut om bewoners een keuzemenu te bieden voor gratis maatregelen en ondersteuning, waar goed gebruik van is gemaakt. Onderdeel hiervan was o.a. een huisbezoek door studenten klusteam de Tochtbusters. De regeling loopt minimaal door t/m maart 2021.

Toekomstbestendig Wonen Lening: Er hebben in 2020 in totaal 59 huiseigenaren een lening aangevraagd voor duurzaamheidsmaatregelen.

Wageningen Werkt Duurzaam: bedrijven worden continu geadviseerd en geïnformeerd over energiemaatregelen aan het bedrijf. Er zijn stappen gemaakt in de ontwikkeling van een collectieve duurzame energievoorziening op bedrijfsterreinen (Business & Science Park Wageningen en Nudepark II).

Handhaving OddV: De handhaving van de energiebesparingseisen voor bedrijven i.h.k.v. de Informatieplicht Energiebesparing is geïntensiveerd. Er hebben 11 reguliere energiecontroles plaatsgevonden en 5 in het kader van de Versterkte Uitvoering Energiebesparing. Dit is de helft minder dan de doelstelling ten gevolge van corona.

Door de effecten van de corona hebben sommige beoogde resultaten enige vertraging opgelopen waaronder;

- Routekaart klimaatneutraal herijken en nieuw monitoring opzetten. De rekenkamer heeft in 2020 een rapport "de Effectiviteit van het Wageningse Klimaatbeleid" opgemaakt. De conclusies uit dit rapport zullen meegenomen worden in de herijking van de routekaart Wageningen Klimaatneutraal 2030 en de uitgangspunten van het monitoringssysteem.
- Opstellen Transitievisie Warmte (slechts een paar maanden vertraging, is inmiddels als raadsvoorstel aangeleverd).
- Routekaart klimaatneutraal updaten: In kader van Regionale Energie Strategie updaten van doelen en subdoelen
- Uitvoeren communicatie klimaatbeleid

- 'Collectieve inkoopactie' i.h.k.v. Wageningen Woont Duurzaam: ontzorging en kortingen energiemaatregelen particulieren.
- Ondersteuning energieadvies particuliere woningeigenaren en VvE's, o.a. via Energieloket
- Verkennen en evt. opzetten van energiedienstenbedrijf i.s.m. Ede en Barneveld
- Project Wijk van de Toekomst Benedenbuurt aardgasloos/ Nude buurtbedrijf
- Inzetten Energiecoach bij huishoudens met een laag inkomen
- Financiële ondersteuning waar financiering knelpunt is. Promoten gebruik Toekomstbestendig Wonen Lening en Energiefonds bedrijven.
- Uitvoering geven aan duurzaam bouwbeleid: er zijn 2 D-profielen opgesteld.
- Participeren in en ondersteunen en versterken van Wageningen Werkt Duurzaam, ter stimulering van energiemaatregelen bedrijfsleven, waaronder een stimuleringsactie richting verplichting energielabel C kantoorpanden.
- Samenwerken met OddV t.b.v. goede combinatie en afstemming van stimulering en handhaving (informatieplicht energiebesparing)

In 2018 was het energieverbruik (elektriciteit, warmte) afgenomen van 2125 TJ in 2008 naar 1662 TJ in 2018, een daling van 22%.

4.1.2 Duurzame energieopwekking

Het restant van het energieverbruik wordt duurzaam opgewekt.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Er is een integrale Visie op het Buitengebied vastgesteld inclusief energieopgave voor 2030, zoeklocaties en regels t.a.v. zonneparken. Voor windenergie is er een onderzoeksvolgorde in de Visie opgenomen.

Er is een concept Regionale Energiestrategie (RES) vastgesteld die is opgesteld door Regio Foodvalley, Dit concept wordt in 2021 uitgewerkt tot een definitieve RES.

De realisatie van zonnepark Haarweg vindt doorgang (aanvang bouw Q3 2021). Zonneparken naast bedrijventerreinen BSPW en Nudepark II zijn in ontwikkeling.

Er is een zonnepanelen op daken monitor vormgegeven.

Een collectieve inkoopactie voor zonne-energie voor particulieren en huurders is uitgevoerd, er zijn in 2020 ongeveer 500 aanmeldingen voor een offerte binnengekomen.

In 2020 is samen met partners verder gewerkt aan het plan Warmtenet Wageningen. Bron voor dit net zou in eerste instantie restwarmte vanuit papierfabriek Parenco zijn. De ambitie is deze bron op een later moment te kunnen vervangen door Ultra Diepe Geothermie van dezelfde locatie. De verwachting is dat het plan Q1 2021 gereed zal komen voor interne besluitvorming bij alle partners.

In 2018 betrof de hernieuwbare opwek 86 TJ, dit is 4% van de totale energievraag dat jaar (elektriciteit, warmte en mobiliteit).

4.1.3 Voedsel

Terugdringen van het indirecte energieverbruik dat gepaard gaat met consumptie van goederen en diensten, met het accent op voedsel

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

In 2020 is gestart met een wekelijkse Streekmarkt op de reguliere markt op zaterdag op de Markt/ Salverdaplein. Hier worden (voedsel) producten verkocht die lokaal en duurzaam zijn geproduceerd.

Tijdens een pilot heeft lupine bij 11 Wageningse horeca gelegenheden op de kaart gestaan. Lupine is een lokaal geteelde eiwitrijke boon en een goede vleesvervanger.

In september heeft Wageningen deelgenomen aan de landelijke Verspillingsvrije week en veel inwoners gestimuleerd om minder voedsel te verspillen.

In 2020 is een start gemaakt het opstellen van de voedselstrategie 2021-2030, dit wordt in 2021 afgerond.

4.1.4 Duurzame mobiliteit

Transitie naar emissieloze mobiliteit. De voertuigbrandstoffenuitstoot is verminderd

- 60% in 2030
- 100% in 2050 t.o.v. 2008.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Er zijn 8 publieke laadpunten (toename van 63 tot 71) en 30 semi-publieke laadpunten (opengesteld voor publiek op een private locatie; toename van 66 tot 96) gerealiseerd.

De plaatsing van één bandenspanningsstation is gefaciliteerd.

Er is een deelauto en bijbehorende laadpaal in de Benedenbuurt gerealiseerd.

Er is gestart met het opstellen van een nieuwe laadvisie en plaatsingsbeleid (GO-RAL). Dit wordt in 2021 afgemaakt.

Een stimuleringscampagne in gang gezet om de inzet van (elektrische) bakfiets en last-mile elektrificatie te stimuleren.

Vanuit het Mobiliteitsconvenant zijn diverse online informatiesessies georganiseerd gerelateerd aan duurzame mobiliteit tijdens en na corona.

Ten opzichte van 2008 was in 2018 de voertuigbrandstoffenuitstoot met 3% toegenomen.

4.2 Klimaatadaptatie

Wat wilden we bereiken?

Wageningen past zich tijdig aan aan veranderingen van klimaat

Wageningen heeft inzicht in de gevolgen en past zich tijdig aan de verandering van het klimaat aan.

Subdoelen

4.2.1 Klimaatadaptatie

Voorbereid op een veranderend klimaat: alle relevante gevolgen van klimaatverandering zijn in beeld en worden meegenomen in beleid op diverse terreinen.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Op gebied van droogte, hitte en wateroverlast: Bij aanleg snelle fietsroute van Uvenweg is deze meteen afgekoppeld. Er is voor €23.500 subsidie verstrekt aan particulieren om af te koppelen. In de toets voor duurzaam bouwen, is klimaatadaptatie toegevoegd. Dit doel is nauw verbonden met subdoel 3.3.2 in programma 3, Uitvoering GBP, waarin diverse activiteiten zijn uitgevoerd voor het vergroenen van de stad.

4.3 Huishoudelijk afval

Wat wilden we bereiken?

De verspilling van grondstoffen is afgenomen (afvalbeleidsplan 2012)

De gemeente wil verspilling tegengaan door het huishoudelijk afval te doen afnemen en meer te scheiden. In het Afvalbeleidsplan staat dit vastgelegd. De landelijke doelstelling is 75% afvalscheiding en 100 kilogram restafval (fijn+grof) in 2020.

Afvalinzameling en afvalscheiding zijn wettelijk verplichte taken. Het percentage afvalscheiding en afvalpreventie is landelijk beleid, maar is geen wet.

Subdoelen

4.3.1 Huishoudelijk restafval

Landelijke doelstelling: 100 kilo restafval per inwoner per jaar en 75% scheiding van huishoudelijk afval in 2020.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

De hoeveelheid restafval is in 2020 gestegen naar:

- In 2020 is per inwoner gemiddeld 143 kg restafval aangeboden. Hiervan is 116 kg fijn restafval (ingezameld aan huis) en 27 kg grof restafval (grofvuil op afvalbrengstation-nascheiding). Dit is een stijging van 12 kg per inwoner ten opzichte van 2019. Dit lijkt een gevolg te zijn van de coronacrisis, waarbij meer mensen thuis zijn gebleven en ook meer is opgeruimd. Ook was er een stijging van (grof) afval dat naast de containers is geplaatst.
- Het bronscheidingspercentage was 67% in 2019. Dit is een daling van 1,3%. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat grond niet meer op het afvalbrengstation wordt geaccepteerd. Dat was in 2019 namelijk 10% van het gescheiden afval op het afvalbrengstation. De hoeveelheid gescheiden grof afval is daarmee afgenomen en de hoeveelheid grof restafval is gestegen, waardoor het scheidingspercentage van grof afval is gedaald. De scheiding van fijn restafval (gft, papier, PMD, glas, textiel en KCA) is nagenoeg gelijk gebleven. Er is ruim 6% meer restafval aan huis opgehaald, maar ook ruim 6% meer gescheiden afval.

4.3.2 Afname huishoudelijk afval

De totale hoeveelheid huishoudelijk afval is afgenomen tot 84% t.o.v. vergelijkbare gemeenten.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

De totale hoeveelheid afval van Wageningen ten opzichte van vergelijkbare gemeenten was 97% (op basis van 2019, meest recente gegevens). Wageningen zamelt dus 3% minder huishoudelijk afval in ten opzichte van het gemiddelde van gemeenten in dezelfde hoogbouwklasse. Echter, de doelstelling wordt daarmee niet gehaald. Met de hoeveelheid fijn restafval (wat aan huis en in verzamelcontainers wordt ingezameld) wordt de doelstelling wel gehaald, deze hoeveelheid is in Wageningen 84% t.o.v. vergelijkbare gemeenten. Met fijn restafval zamelt de gemeente dus 16% minder in dan vergelijkbare gemeenten. De hoeveelheid grof restafval (afval op afvalbrengstation) is in Wageningen echter 30% meer dan bij vergelijkbare gemeenten. Hierdoor blijft het uiteindelijke resultaat beperkt tot 3% minder afval.

De totale hoeveelheid ingezameld huishoudelijk afval in Wageningen is in 2020 met 3% gestegen ten opzichte van 2019. Dit komt door een stijging van de hoeveelheid fijn afval met 6%. De hoeveelheid grof afval op het afvalbrengstation is met 4% gedaald. Dit is het gevolg van het stoppen met de inzameling van grond. Grond buiten beschouwing latend is de hoeveelheid overig grof afval gestegen met 7%. Waarschijnlijk is de stijging van de hoeveelheid afval een gevolg van de coronacrisis.

4.4 Bodemkwaliteit

Wat wilden we bereiken?

De bodemkwaliteit in Wageningen vormt geen belemmering voor het gewenste gebruik

Bij wijziging van bestemmingsplannen, aanvragen van omgevingsvergunningen en bij aan- en verkoop van percelen wordt gekeken of de bodemkwaliteit een belemmering vormt. Daar waar noodzakelijk wordt de bodem actief gesaneerd om de bodemkwaliteit af te stemmen op het gewenste gebruik. Om nieuwe bodemverontreinigingen te voorkomen, worden bodemvoorschriften opgenomen en wordt de bodemkwaliteitskaart gebruikt om vrijkomende grondstromen verantwoord te kunnen toepassen.

Vanaf 2018 – 2023 neemt de gemeente het bevoegd gezag over van de provincie voor de zogenaamde “ernstige gevallen”. Na de ‘warme’ overdracht moet het archief worden ingericht. Er moet een rol worden ontwikkeld in het kader van de omgevingsvergunning. Er wordt alvast voorgesorteerd door aan te sluiten bij het bodeminformatiesysteem van de provincie Gelderland. Verder wordt er een risicokaart Explosieven opgesteld waardoor werkzaamheden in de bodem veiliger kunnen worden uitgevoerd.

Bovenstaande taken zijn wettelijk verplichte taken.

Subdoelen

4.4.1 Preventie bodemverontreiniging

Nieuwe bodemverontreinigingen worden voorkomen.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

De bodemkwaliteitskaart reguleert het hergebruik van grond. Deze is aangevuld met de zogenaamde PFAS kaart om stagnatie bij hergebruik te voorkomen.

4.4.2 Sanering bodemverontreiniging

Bodemverontreinigingen worden gesaneerd.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Onder de brandweerkazerne aan de Marijkeweg zit een bodem- en grondwaterverontreiniging. Deze wordt actief gesaneerd en gemonitord. Sanering lijkt aan te slaan echter de gewenste lage eindconcentraties zijn nog niet behaald.

4.4.3 Gezag bodemkwaliteit

Start overname rol bevoegd gezag door de gemeente (met uitzondering van reeds lopende zaken).

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

De invoering van de Omgevingswet is vooralsnog uitgesteld naar 1 januari 2022. Daarmee is ook het tijdstip verschoven waarbij de gemeente taken gaat overnemen van de provincie. Vooruitlopend hierop is gekeken wat de eventuele gevolgen kunnen zijn van deze verschuiving van taken.

4.4.4 Beperken risico's van verontreinigingen in de bodem

Beperken risico's van verontreinigingen in de bodem.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Het bodeminformatiesysteem bevat de bodemkwaliteitsgegevens en is door een inhaalslag geactualiseerd. Het systeem bevat betrouwbaardere informatie.

4.4.5 Beperken risico's van conventionele explosieven in de bodem

Beperken risico's van conventionele explosieven in de bodem.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Gebied rond de Kierkamperweg (fietsroute Ede) en WUR terrein (aanleg WKO) is onderzocht qua verdachtheid voorkomen van conventionele explosieven. Tevens is offerte aangevraagd om uiteindelijk tot een (1) explosievenrisicokaart voor geheel Wageningen te komen.

4.5 Waterlopen

Wat wilden we bereiken?

Waterlopen in Wageningen zijn natuurvriendelijk, veerkrachtig en gezond

De gemeente wil een logische waterstructuur aanleggen, gebaseerd op de Wageningse Waterlus (Waterplan Wageningen 2005), om ervoor te zorgen dat waterlopen weer gezond zijn. Daarnaast gaat er weer schoon water door de stad stromen en kunnen inwoners dit beleven. Eens in de drie jaar baggeren en het uitvoeren van het beheers- en onderhoudsplan maken dit schone water mogelijk. Daarnaast herstellen we waterlopen.

Deze activiteiten zijn geen wettelijke taken.

Subdoelen

4.5.1 Waterstructuur

Er is een (logische) waterstructuur gerealiseerd, gebaseerd op de Wageningse waterlus (Waterplan 2006).

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Er is een logische waterstructuur in Wageningen. Samen met het waterschap hebben we onderzocht om de kwaliteit en de kwantiteit van het water te verbeteren. Deze zijn alleen kansrijk als de maatregelen samenlopen met aankomende projecten zoals de Grebbedijk en de eventuele grondwaterafvoerleiding Ede-Wageningen.

4.5.2 Waterlus

Schoon water stroomt door de stad en kan worden beleefd.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Er stroomt schoon water door de stad en dat kan worden beleefd.

4.6 De Grift

Wat wilden we bereiken?

Benedenstroomse gebieden ervaren geen wateroverlast in Wageningen

Wageningen wil het regenwater vasthouden daar waar het valt, om te voorkomen dat het regenwater problemen oplevert voor lagere gebieden. In de lagere gebieden is voldoende berging aanwezig. Dit staat in het Waterplan Wageningen (2005).

Deze activiteiten zijn geen wettelijke taken.

Subdoelen

4.6.1 Waterberging

Water is voldoende vastgehouden en geborgen. Eventuele wateroverlast wordt niet afgewenteld (Waterplan 2006).

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Waterberging Nudepark II is gereed. Bij de snelle fietsroute van Uvenweg is deze weg geheel afgekoppeld en voorzien van berging/infiltratie eenheden. Er is voor €23.500 aan afkoppel subsidie aan particulieren verstrekt.

4.7 Riolering

Wat wilden we bereiken?

Het doelmatig inzamelen van huishoudelijk afvalwater en overtollig hemelwater

Het rioolwatersysteem in Wageningen moet voldoen aan de wet- en regelgeving. Hier zorgen we voor door uitvoering van het VGRP.

Dit is een wettelijke taak.

Subdoelen

4.7.1 Riolering

Het rioolwatersysteem voldoet aan de wettelijke regelgeving.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Het rioolwatersysteem voldoet nog steeds aan de wettelijke regelgeving.

4.8 Gezondheids- en externe veiligheidsrisico's zijn beperkt

Wat wilden we bereiken?

Gezondheids- en externe veiligheidsrisico's zijn beperkt

De gemeente wil geluidsoverlast verminderen door beleidsplannen uit te voeren. Naar bedrijven nemen we een adviserende rol aan voor wat betreft geluidsvoorschriften. Daarnaast toetsen en monitoren we of de luchtkwaliteit en de externe veiligheid aan de wettelijke norm voldoen.

In 2018 is een motie door de gemeenteraad aangenomen waarin is besloten dat de gemeente bij nieuwe ontwikkelingen de normen van de World Health Organisation in beeld brengt. Ook moet de gemeente zwervende dieren opvangen en overlast van plaagdieren beperken.

Alle zojuist genoemde maatregelen zijn wettelijke taken die de gemeente moet uitvoeren.

Subdoelen

4.8.1 Geluid

Geluidsoverlast is verminderd.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Bij nieuwbouwplannen van 1-kamerappartementen, zoals Kirpestein en Costerweg 65 hebben we de eisen voor geluidsisolatie verzaamd omdat niet aan de indelingseisen van het hogere waarde beleid kon worden voldaan. Hierdoor wordt het woon- en leefklimaat (gezondheidssituatie) van de bewoners beter.

We hebben uitvoering gegeven aan de motie van de raad om alle nieuwbouwplannen te toetsen aan de WHO-normen. Uit die toetsing blijkt dat langs de meeste wegen de WHO-normen worden overschreden.

4.8.2 Luchtkwaliteit

Luchtkwaliteit voldoet aan de wettelijke norm.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

We hebben de monitoringsronde voor luchtkwaliteit uitgevoerd, waaruit blijkt dat Wageningen op alle grote en grotere wegen voldoet aan de luchtkwaliteitsnormen. Zie <https://www.nsl-monitoring.nl/viewer/>

4.8.3 Externe veiligheid

Externe veiligheid voldoet aan wettelijke normen.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Er zijn in 2020 geen ontwikkelingen geweest. Wageningen voldoet aan de wettelijke normen.

4.8.4 Plaagdieren

Beperken overlast plaagdieren.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Goede afspraken met externe instanties en adequaat handelen bij meldingen hebben gezorgd voor het beperken van overlast door plaagdieren. In 2020 gaven o.a. de eikenprocessierups, een mierensoort, en de ratten overlast.

4.8.5 Opvang van zwervende en hulpbehoevende dieren

Opvang van zwervende en hulpbehoevende dieren.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Vervoer en opvang van en zorg voor zwerdieren wordt uitgevoerd door dierenambulance Nederrijn en dierenasiel Hof van Ede.
Daarnaast worden nesten beheerd van ganzen voor behoud van een gezonde populatie.

Algemene informatie programma 4

Beleidsindicatoren

In dit programma zijn de volgende beleidsindicatoren opgenomen:

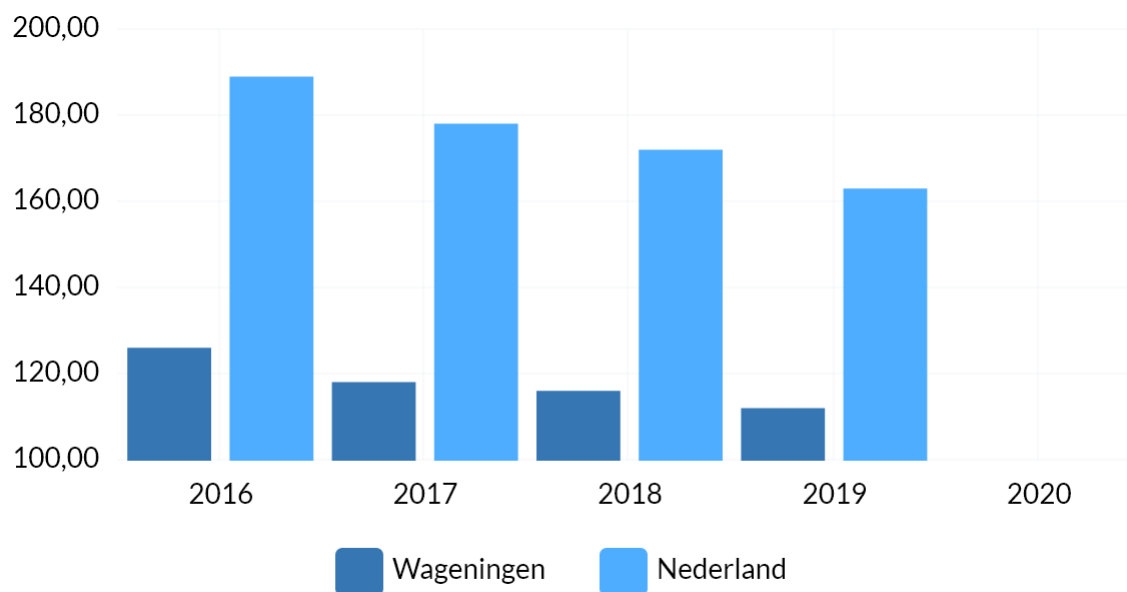
JR20 - Huishoudelijk afval

Bron: CBS - Statistiek huishoudelijk afval

Eenheid: Kilogram per inwoner

De vergelijking wordt gemaakt tussen Wageningen en een landelijk gemiddelde van alle gemeenten. Wanneer Wageningen wordt vergeleken met gemeenten met dezelfde hoogbouwklasse dan scoort ze ongeveer gemiddeld.

gemeente **Wageningen**

Regio	2016	2017	2018	2019	2020
Wageningen	126,00	118,00	116,00	112,00	
Nederland	189,00	178,00	172,00	163,00	

JR20 - Hernieuwbare elektriciteit

Bron: RWS Leefomgeving

Eenheid: Percentage hernieuwbare energie t.o.v. het energieverbruik

De gegevens over 2019 zijn nog niet beschikbaar.

Regio	2016	2017	2018	2019	2020
Wageningen	2,30	3,10	5,20		
Nederland	14,90	16,30	17,60		

Beleidskader

Het beleid van Wageningen is vastgelegd in de volgende documenten:

Verordeningen

- Algemene subsidieverordening (2007)

Beleidsnota's

- Visie Buitengebied (2020)
- Concept Regionale Energiestrategie (RES) (2020)
- Routekaart Wageningen (2015)
- Klimaatneutraal in 2030 (2012)
- Herijking klimaatbeleid (2015)
- Klimaatplan 2017-2021
- Beleidsnotitie Duurzaam Bouwen Wageningen 2017-2021
- Bodemkwaliteitskaart 2018 en nota bodembeheer (2012)
- Afvalbeleidsplan (2012)
- Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan (2011-2015)
- Beleidsregels hogere waarde Wet Geluidhinder (2008)
- Waterplan (2005)
- Baggerplan (2003-2012)

- Optimalisering afvalwaterstudie (2002)

Betrokkenheid verbonden partijen

De volgende verbonden partijen zijn betrokken bij het behalen van de doelstellingen uit het programma:

Afvalcombinatie De Vallei (ACV)

Voor de inzameling van huishoudelijk afval, straat- en rioolreiniging, gladheidsbestrijding, plaagdierbestrijding werkt de gemeente samen met de ACV. ACV is een naamloze vennootschap met verschillende dochterondernemingen. De aandelen zijn in het bezit van de gemeenten Ede, Wageningen, Renkum en Veenendaal. ACV Gemeenten voert de opdrachten van de deelnemende gemeenten uit.

Regio Foodvalley

Regio Foodvalley is een samenwerkingsverband van acht gemeenten, met samen 330.000 inwoners. De Gemeente Wageningen neemt deel aan RegioFoodvalley middels een gemeenschappelijke regeling. Op gebied van klimaat, afval en bodem vindt afstemming en - waar relevant – samenwerking plaats. Op gebied van klimaat wordt in opdracht van het Rijk gewerkt aan een Regionale Energie Strategie.

Omgevingsdienst De Vallei

De OddV voert in opdracht van de gemeente taken uit op het gebied van vergunningverlening en handhaving.

De onderstaande partijen zijn in formele zin geen verbonden partijen, maar zijn wel relevant voor de realisatie van de doelstellingen uit het programma:

Platform Water Vallei en Eem

Het doel van het platform is een betere afstemming en samenwerking realiseren tussen partijen in beleid en uitvoering én in de uitwisseling van kennis en ervaring op het gebied van water, riolering en klimaatadaptatie.

Stichting Wageningen Werkt Duurzaam

De stichting heeft als missie de samenwerking van Wageningse bedrijven en instellingen aan een duurzame, klimaatneutrale, circulaire en groene economie in Wageningen te bevorderen. De gemeente is subsidieverlener, participant en samenwerkingspartner van de stichting.

Wat heeft het gekost?

Hieronder zijn drie financiële tabellen opgenomen die inzicht geven in de kosten van dit programma.

Overzicht baten en lasten

In de onderstaande tabel zijn de jaarlijkse baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn. De lasten en baten zijn inclusief de kapitaallasten van de investeringen.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2019	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil 2020
Lasten	-7.834	-8.155	-8.371	-216
Baten	7.337	7.764	7.949	185
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-498	-391	-423	-31
Onttrekkingen	316	478	523	46
Stortingen	0	0	0	0
Mutaties reserves	316	477	523	46
Gerealiseerd resultaat	-182	86	101	15

Begrote en werkelijke resultaat per product

Het programma bestaat uit de onderstaande producten. Per product wordt het begrote en het werkelijke resultaat voor reservemutaties vermeld.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
140.00 DIERENWELZIJN	-63	-69
710.10 PLAAGDIERBESTIJDING	-65	-94
721.00 AFVALVERWIJDERING EN -VERWERKING	1.077	859
722.00 RIOLERING EN WATERZUIVERING	466	413
722.10 WATERKERING,AFWATERING EN LANDAANWINNING	-208	-193
723.00 ENERGIEBEHEER	-837	-543
723.10 MILIEUBEHEER	-284	-272
Gerealiseerd resultaat	86	101

Overzicht baten en lasten per hoofddoel

In onderstaande tabel zijn de werkelijke baten en lasten na reservemutaties per hoofddoel van dit programma weergegeven.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2020				
	Baten	Lasten	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo
4.1 Klimaatneutraal 2030	239	-1.307	0	418	-650
4.3 Huishoudelijk afval	5.122	-4.263	0	0	859
4.4 Bodemkwaliteit	0	-165	0	0	-165
4.6 De Grift	0	-298	0	105	-193
4.7 Riolering	2.588	-2.175	0	0	413
4.8 Gezondheids- en externe veiligheidsrisico's zijn beperkt	0	-163	0	0	-163
Gerealiseerd resultaat	7.949	-8.371	0	523	101

